

## Comparing the selective attention among individuals with symptoms of antisocial personality disorder, obsessive-compulsive personality disorder and normal individuals

Jamali, M., Yaghmaee, F., Sabahi, P\*, Bigdeli, I.

### Abstract

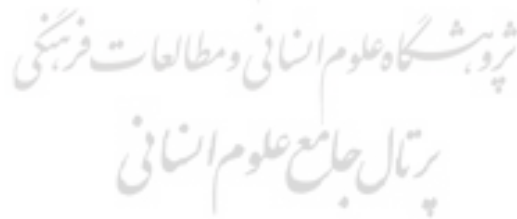
**Introduction:** Cognitive science examines the nature and processes of attention by using different assignments. The purpose of this study was to compare the selective attention among persons with symptoms of antisocial personality disorder, obsessive-compulsive personality disorder and normal individuals.

**Method:** In this research, 400 female students were randomly selected and completed the computer version of the Millon Questionnaire. Then, based on the criteria for admission, three groups of antisocial personality disorder, obsessive-compulsive personality disorder and normal subjects were selected. Consequently the Selected Attention Test was performed on all participants and data were analyzed using multivariate analysis of variance.

**Results:** Results were shown significant difference in the efficiency of the focus (KL) between obsessive-compulsive personality and normal groups, with lower means for obsessive-compulsive personality group. In relation to the elimination error, the difference between the obsessive-compulsive personality group and the anti-social personality group was significant and obsessive-compulsive personality subjects had a oversimplified elimination error. The difference between obsessive-compulsive personality and normal groups was significant in elimination error and obsessive-compulsive individuals had more elimination errors.

**Conclusion:** Based on the findings, dysfunction of selective attention was associated with symptoms of personality disorder, investigating the neurological basis of the process of attention and processing of social stimuli in antisocial personality disorder and obsessive-compulsive personality disorder is recommended for future research in this field.

**Keywords:** selective attention, antisocial personality disorder, obsessive-compulsive personality disorder.



\*Correspondence E-mail:  
p\_sabahi@semnan.ac.ir

## مقایسه توجه انتخابی در افراد با نشانه های اختلال شخصیت ضداجتماعی و اختلال شخصیت وسواسی - جبری و افراد بهنجار

تاریخ دریافت: ۹۵/۸/۲۶

تاریخ پذیرش: ۹۶/۸/۱۷

منیر جمالی\*، فرزین یغمایی\*\*، پرویز صباحی\*\*\*، ایمان ا... بیگدلی\*\*\*\*

### چکیده

**مقدمه:** علوم شناختی با استفاده از تکالیف مختلف ماهیت و فرآیندهای توجه را مورد بررسی قرار می دهد. هدف این پژوهش مقایسه توجه انتخابی در افراد با نشانه های اختلال شخصیت ضداجتماعی و اختلال شخصیت وسواسی -جبری و بهنجار بود.

**روش:** در این پژوهش ۴۰۰ دانشجوی دختر به صورت تصادفی انتخاب شدند و نسخه کامپیوتری پرسشنامه میلون را کامل کردند. سپس بر اساس ملاک های ورود، سه گروه اختلال شخصیت ضداجتماعی، اختلال شخصیت وسواسی -جبری و بهنجار انتخاب شدند. در ادامه، آزمون توجه انتخابی d2 برای شرکت کنندگان اجرا شد. داده ها با استفاده از تحلیل واریانس چند متغیره تحلیل شد.

**یافته ها:** نتایج نشان داد در مؤلفه کارایی تمرکز بین دو گروه شخصیت وسواسی - جبری و گروه بهنجار تفاوت معناداری وجود دارد بطوری که گروه شخصیت وسواسی - جبری عملکرد ضعیف تری داشت. در رابطه با خطای حذف تفاوت گروه شخصیت وسواسی - جبری و گروه شخصیت ضداجتماعی معنادار بود و افراد وسواسی -جبری بیشتر مرتکب خطای حذف شده بودند. همچنین تفاوت دو گروه وسواسی و بهنجار در خطای حذف معنادار بود و افراد وسواسی - جبری خطای بیشتری داشتند.

**نتیجه گیری:** براساس یافته ها پژوهش به نظر می رسد نقص در توجه انتخابی با بروز نشانه های اختلال شخصیت مرتبط باشد. پیشنهاد می شود در تحقیقات آینده مبنای عصب شناختی فرایند توجه و پردازش محرک های اجتماعی در اختلال شخصیت ضداجتماعی و اختلال شخصیت وسواسی -جبری مورد بررسی قرار گیرد.

**واژه های کلیدی:** توجه انتخابی، اختلال شخصیت ضداجتماعی، اختلال شخصیت وسواسی -جبری.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی  
رتال جامع علوم انسانی

mop70@yahoo.com

f\_yaghmaee@semnan.ac.ir

p\_sabahi@semnan.ac.ir

ibigdeli@um.ac.ir

\* کارشناس ارشد روانشناسی شناختی دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

\*\* استادیار، گروه مهندسی کامپیوتر دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

\*\*\* نویسنده مسئول: استادیار، گروه روانشناسی دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

\*\*\*\* استاد، گروه روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

## مقدمه

برای اینکه محرکی مورد پردازش ادراکی قرار گیرد، می‌بایست اول از همه محرک مورد توجه قرار گیرد (۱). توجه شامل توانایی ضابطه‌مندی اهداف و عمل به برنامه‌ها و تعقیب آنها به هنگام مواجهه با عوامل حواس پرتکن است (۲). توجه هشیار دارای سه کارکرد عمده است. اول، ردیابی علامت<sup>۱</sup>: که در آن ظاهر محرک خاص ردیابی می‌شود. دوم، توجه گزینشی<sup>۲</sup>: شامل توجه به برخی از محرک‌ها و صرف نظر کردن از برخی دیگر است. سوم، توجه توزیع شده<sup>۳</sup>: که مستلزم، تقسیم توجه در تکالیف چندگانه با توجه به منابع محدود شناختی است (۳). در رابطه با فرایندهای شناختی از جمله ماهیت توجه انتخابی از تکالیف الگوهای دیداری \_ به واسطه جستجوی هدف \_ به طور گسترده استفاده می‌شود (۴). توجه انتخابی به توانایی اجتناب از تداخل اطلاعات نامربوط، با اطلاعات مرتبط به هدف اشاره دارد (۵). یک فرض اساسی در دیدگاه‌های شناختی به شخصیت و آسیب‌شناسی روانی این است که افراد در پاسخ به موقعیت‌های عینی مشابه، متفاوت واکنش نشان می‌دهند و این تفاوت به خاطر شیوه‌های مختلف پردازش موقعیت‌ها است. این تفاوت می‌تواند در بسیاری از مراحل پردازش شناختی وجود داشته باشد (۶). عدم توجه به ویژگی‌های خاص یک شی یا عدم حفظ مجموعه‌ای از دستورالعمل‌های مورد نیاز برای انجام یک کار، می‌تواند به خطا و مشکلاتی در توجه و پردازش اطلاعات منجر شود (۷). یکی از نابهنجاری‌های روانی شایع اختلال شخصیت<sup>۴</sup> است. اختلال شخصیت شامل الگوی بادوامی از رفتار و تجربه‌ی درونی است که به طور مشخص از انتظارات فرهنگی فرد دور بوده و شروع آن از نوجوانی و اوایل بزرگسالی می‌باشد و در طی زمان پایدار بوده و منجر به آسیب و پریشانی می‌شود (۸).

پژوهش‌ها نشان می‌دهند افراد مبتلا به اختلال شخصیت (بخصوص اختلال شخصیت ضداجتماعی<sup>۵</sup> و اختلال شخصیت وسواسی \_ جبری<sup>۶</sup>) از نظر کارکرد شناختی دچار مشکل هستند (۹، ۱۰). نتایج آزمون‌های نوروسایکولوژی نیز نشان می‌دهد که عملکرد اجرایی<sup>۷</sup> در اختلال وسواسی - جبری مختل و شامل نقص در قشر پیش‌پیشانی<sup>۸</sup> است و

همچنین افراد مبتلا به اختلال شخصیت ضداجتماعی عملکرد قطعه‌پیشانی‌شان مختل می‌باشد (۱۱). اختلال شخصیت ضداجتماعی عبارت است از ناتوانی در تن دادن به هنجارهای اجتماعی به طوری که جنبه‌های متعددی از زندگی فردی و اجتماعی تحت تأثیر این ناتوانی قرار گیرد (۱۲). در تحقیقی که بر روی اختلال شخصیت ضداجتماعی و جامعه‌ستیزها<sup>۹</sup> انجام شد نتایج نشان داد که توجه و شناخت که در پردازش هیجانات نقشی اساسی دارد، در این افراد مختل می‌باشد (۱۳). افراد جامعه‌ستیز به علت توجه انتخابی نابهنجار، و عدم بازداری پردازش اطلاعات ناهمخوان، در ارزیابی درست و تعدیل رفتار مشکل دارند (۱۴). برخی از محققین و درمانگران (۱۵) نشان دادند که افراد جامعه‌ستیز در توانایی تمرکز و توجه بر روی محرک‌های مورد نظر و نادیده گرفتن محرک‌های تهدیدآمیز و بی‌ربط دچار مشکل هستند.

اختلال شخصیت وسواسی-جبری یکی از شایع‌ترین اختلال‌های شخصیتی در جمعیت بیماران سرپایی است (۱۶): که علیرغم شیوع بالا، توجه تجربی زیادی به آن نشده (۱۷). اختلال شخصیت وسواسی-جبری الگوی فراگیر اشتغال ذهنی نسبت به نظم و ترتیب، کمال‌گرایی ذهنی و میان‌فردی است که قبل از بزرگسالی شروع شده و در زمینه‌های گوناگون ظاهر می‌گردد. فرد تقریباً در همه جنبه‌های زندگی به فکر نظم، ترتیب، کمال‌گرایی، کنترل شخصی و کنترل میان‌فردی است (۸). برخی پژوهش‌ها نشان دادند اختلال وسواسی-جبری با نارسایی‌های شناختی همراه است (۱۸). محور مرکزی علائم اختلال وسواسی - جبری نقص در توانایی انتخاب محرک مورد نظر و به طور همزمان نادیده گرفتن محرک بی‌ربط است (۴). در تحقیقی دو نوع کلی از فرایندهای شناختی مربوط به حافظه و توجه بر روی افراد با شخصیت وسواسی -جبری مورد بررسی قرار گرفت، نتایج نشان داد که این افراد در حافظه \_ برای اطلاعات غیر

1- signal detection

2- selective attention

3- divided attention

4- personality disorder

5- antisocial personality disorder

6- obsessive- compulsive disorder

7- executive functioning

8- prefrontal cortex

9- psychopaths

بر اساس طبقات، ۱- شاخص های تغییر پذیری ۲- الگوهای شخصیت بالینی ۳- آسیب های شدید شخصیت ۴- نشانگان بالینی و ۵- نشانگان شدید بالینی نمره گذاری می شود. پرسشنامه چند محوری میلون برای کمک به تشخیص اختلال های شخصیت که در راهنما تشخیصی و آماری اختلالات روانی مطرح است، طراحی شده . برای اندازه گیری میزان پایایی آزمون میلون و همکاران، نشان دادند که در مجموع میزان پایایی آزمون برابر با ۰/۷۸ می باشد. اعتبار آزمون در مقایسه با آزمون پرسشنامه چند جنبه ای شخصیتی مینه سوتا، با توجه به عوامل مشترک مورد سنجش مورد ارزیابی قرار گرفته است. میزان همبستگی این دو آزمون از ۰/۷۵ به بالا گزارش شده است (۲۰).

۲- آزمون توجه انتخابی، تمرکز و تلاش مندی (d2): این آزمون از شناخته شده ترین و معتبر ترین ابزارهای سنجش توجه و تمرکز است. تجربه ی بیش از نیم قرن مؤید اهمیت بالای این آزمون برای تشخیص و پژوهش در حوزه روانشناسی بالینی، تربیتی، ورزش و ترافیک، صنعت، سازمان و مدیریت منابع انسانی و روانپزشکی است. انجام آزمون در مجموع در کمتر از ۱۰ دقیقه اجرا می شود و پایایی آزمون ۰/۹۱ است (۲۱).

**روند اجرای پژوهش:** در این پژوهش، ابتدا نرم افزار پرسشنامه چند محوری بالینی میلون ۳ بر روی ۴۰۰ دانشجوی اجرا شد (انتخاب این حجم نمونه با توجه به تحلیل زیر گروه و رسیدن به حجم مطلوب در هر گروه بود) از آنجا که تعیین حجم نمونه در رابطه با طرح های علی-مقایسه ای حداقل بین ۱۵ تا ۳۰ نفر ذکر شده (۲۲) نمونه آماری نهایی این پژوهش ۹۰ نفر برآورد شد که در سه گروه ۳۰ نفری اختلال شخصیت ضداجتماعی و اختلال شخصیت وسواسی و عادی جای گرفتند.

معیار ورود افراد به گروه های سه گانه به این شرح بود: از بین نمونه اولیه، افرادی وارد گروه اختلال شخصیت ضداجتماعی شدند که در شاخص اختلال شخصیت ضداجتماعی میلون حداقل یک انحراف معیار بالاتر از میانگین بوده و همزمان در اختلال شخصیت وسواسی نمره آنها یک انحراف معیار کمتر از میانگین بود. در گروه اختلال

کلامی به ویژه برای محرک های دیداری پیچیده \_ دچار مشکل هستند و سوگیری توجه به اطلاعات تهدید کننده باعث کاهش سطح بازداری شناختی در این افراد می شود (۱۹).

با توجه به اهمیت قابل ملاحظه توجه انتخابی در زندگی روزمره و پردازش محرک های اجتماعی و همچنین پژوهش های بسیار اندک در این زمینه، هدف پژوهش حاضر بررسی این موضوع است که آیا توجه انتخابی در مبتلایان به اختلال شخصیت ضداجتماعی و اختلال شخصیت وسواسی با افراد بهنجار تفاوت دارد؟

## روش

**طرح پژوهش:** روش پژوهش حاضر توصیفی، از نوع علی-مقایسه ای بود.

**آزمودنی ها:** جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانشجویان دختر دانشگاه فردوسی مشهد بود که در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ مشغول به تحصیل بودند. ابتدا از بین تمامی دانشجویان دانشگاه ۴۰۰ نفر با روش تصادفی ساده انتخاب و با توجه به ملاک های ورود و خروج ۹۰ نفر انتخاب شدند. ملاک های ورود در پژوهش حاضر عبارت بودند از: ۱- کسب نمره برش (براساس انحراف از میانگین) در آزمون میلون نسخه سوم، ۲- دامنه سنی ۱۸ تا ۳۶ سال شمسی. همچنین ملاک های خروج در پژوهش حاضر شامل: ۱- داشتن هرگونه مشکلات حسی و حرکتی، ۲- سابقه مصرف هرگونه داروی روانپزشکی در رابطه با اختلالات سایکوتیک، خلقی و اضطرابی و ۳- سابقه سوء مصرف مواد بود. همچنین به منظور کنترل اختلالات همبود از افرادی که ملاک ورود به پژوهش را داشتند مصاحبه بالینی ساختار یافته بر مبنای راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی به عمل آمد.

## ابزار

۱- پرسشنامه چند محوری بالینی میلون ۳: پرسشنامه چند محوری بالینی میلون ۳ یک پرسشنامه خودسنجی استاندارد شده است و اطلاعات مربوط به شخصیت، سازگاری هیجانی و نگرش مراجعان به آزمون را می سنجد. این پرسشنامه برای بزرگسالان ۱۸ سال و بالاتر که دست کم توانایی خواندن آنان تا سطح کلاس هشتم است طراحی شده است. نسخه سه میلون ۱۷۵ سوال در ۲۸ مقیاس جداگانه داشته و

اجتماعی، ۳۰ اختلال شخصیت وسواسی و ۳۰ فرد عادی) بود؛ که هنگام تجزیه و تحلیل داده‌ها نمرات ۸ آزمودنی به علت کامل نکردن آزمون توجه انتخابی از این تعداد حذف شدند. بدین ترتیب ۲۷ نفر اختلال شخصیت ضداجتماعی، ۲۶ نفر اختلال شخصیت وسواسی-جبری و ۲۹ نفر بهنجار در نظر گرفته شد.

شاخص‌های توصیفی در سه گروه مورد مطالعه در جدول ۱ ارائه شده است. براساس نتایج بالاترین میانگین در کارایی کل (GZ) متعلق به گروه بهنجار (۵۴۱/۴۸) و بالاترین میانگین (۱۹۲/۳۱) در کارایی تمرکز (KL) متعلق به گروه بهنجار است. بالاترین میانگین (۵۸/۲۳) در خطای حذف (F1) متعلق به گروه اختلال شخصیت وسواسی-جبری است. بالاترین میانگین (۳/۸۰) در خطای ارتکاب (F2) متعلق به گروه اختلال شخصیت وسواسی-جبری بود.

شخصیت وسواسی \_ جبری افرادی وارد این گروه شدند که در شاخص اختلال شخصیت وسواسی \_ جبری حداقل یک انحراف معیار بالاتر از میانگین بوده و هم‌زمان در اختلال شخصیت ضداجتماعی نمره آنها یک انحراف معیار کمتر از میانگین بود. معیار ورود افراد عادی نیز داشتن هم‌زمان نمره اختلال شخصیت وسواسی و اختلال شخصیت ضداجتماعی در دامنه یک انحراف معیار بالاتر و پایین‌تر از میانگین بود. پس انتخاب افراد در گروه‌های مورد بررسی، آزمون توجه انتخابی، تمرکز و تلاش مندی (d2) اجرا شد. پیش از اجرای پژوهش به منظور رعایت اصول اخلاقی پژوهش، در مورد پژوهش توضیحاتی برای شرکت‌کنندگان داده و از آنها رضایت آگاهانه گرفته شد. برای تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل واریانس چند متغیره استفاده شد.

### یافته‌ها

کل نمونه مورد مطالعه ۹۰ نفر (۳۰ اختلال شخصیت ضد

جدول ۱) میانگین و انحراف معیار در گروه‌های مورد مطالعه

متغیرها	گروه	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد
کارایی کل GZ	اختلال شخصیت ضداجتماعی	۲۷	۵۱۷/۸۱	۶۲/۵۹
	اختلال شخصیت وسواسی-جبری	۲۶	۵۳۷/۳۸	۵۴/۹۴
	بهنجار	۲۹	۵۴۱/۴۸	۶۱/۰۷
	کل	۸۲	۵۳۲/۳۹	۵۹/۸۹
کارایی تمرکز KL	اختلال شخصیت ضداجتماعی	۲۷	۱۸۱/۲۲	۳۷/۰۱
	اختلال شخصیت وسواسی-جبری	۲۶	۱۶۶/۸۸	۲۱/۵۲
	بهنجار	۲۹	۱۹۲/۳۱	۴۸/۵۱
	کل	۸۲	۱۸۰/۵۹	۳۸/۸۰
خطای حذف F1	اختلال شخصیت ضداجتماعی	۲۷	۳۶/۳۷	۱۹/۴۳
	اختلال شخصیت وسواسی-جبری	۲۶	۵۸/۲۳	۳۵/۱۹
	بهنجار	۲۹	۳۵/۹۳	۲۶/۲۳
	کل	۸۲	۴۳/۱۴	۲۹/۱۲
خطای ارتکاب F2	اختلال شخصیت ضداجتماعی	۲۷	۲/۹۶	۳/۷۶
	اختلال شخصیت وسواسی-جبری	۲۶	۳/۸۰	۳/۹۳
	بهنجار	۲۹	۲/۳۷	۲/۹۹
	کل	۸۲	۳/۰۲	۳/۵۷

ها بود. همبستگی درونی یا متقابل متغیرهای وابسته با استفاده از آزمون کرویت بارتلت محاسبه گردید که میزان خی دو برابر با ۱۴/۳۴۴ بود که در سطح معناداری ۰/۰۴۵ می باشد و نشان دهنده همبستگی کافی بین متغیرهای وابسته بود.

پیش از ارائه نتایج تحلیل واریانس چند متغیره پیش فرض‌های مربوطه شامل (همگنی واریانس‌ها (آزمون لوین) و همگنی ماتریس کوواریانس‌ها (ام باکس) مورد بررسی قرار گرفت. نتایج آزمون لوین در جدول ۲ آمده است. همچنین مقدار آماره ام باکس برابر با ۷/۱۷ ( $p=0/091$ ;  $F=0/093$ ) نشان دهنده رعایت پیش فرض برابری ماتریس کوواریانس

جدول ۲) آزمون لوین بررسی برابری واریانس ها در گروه ها

متغیرها	f	Df1	Df2	سطح معناداری
کارایی کل GZ	۰/۴۷۸	۲	۷۹	۰/۶۲۲
کارایی تمرکز KL	۱۳/۰۴۶	۲	۷۹	۰/۰۰۰۱
خطای حذف F1	۳/۶۳۳	۲	۷۹	۰/۰۳۱
خطای ارتکاب F2	۱/۴۳۶	۲	۷۹	۰/۲۴۴

بر اساس نتایج آزمون چند متغیره بزرگترین ریشه ری (F= ۳/۰۷۳؛ p=۰/۰۲۱) حداقل در یکی از مؤلفه های توجه انتخابی بین گروه های اختلال شخصیت ضداجتماعی و اختلال شخصیت وسواسی-جبری و بهنجار تفاوت معنادار بود.

جدول ۳) تحلیل واریانس تک متغیره توجه انتخابی در سه گروه

متغیرها	منبع تغییرات	مجموع مجزورات	Df	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری	توان آماری
کارایی کل GZ	درون گروهی بین گروهی	۸۷۸۲/۰۴۳	۲	۴۳۹۱/۰۲۱	۱/۲۳۱	۰/۲۹۸	۰/۲۶۱
	گروهی	۲۸۱۷۹۱/۴۶۹	۷۹	۳۵۶۶/۹۸۱			
کارایی تمرکز KL	درون گروهی بین گروهی	۸۸۷۸/۱۹۲	۲	۴۴۳۹/۰۹۶	۳/۱۰۰	۰/۰۵	۰/۵۸۲
	گروهی	۱۱۳۱۱۷/۵۲۷	۷۹	۱۴۳۱/۸۶۷			
خطای حذف F1	درون گروهی بین گروهی	۸۶۶۵/۴۷۰	۲	۴۳۳۲/۷۳۵	۵/۶۹۹	۰/۰۰۵	۰/۸۵۲
	گروهی	۶۰۰۶۰/۷۷۴	۷۹	۷۶۰/۲۶۳			
خطای ارتکاب F2	درون گروهی بین گروهی	۲۸/۱۲۲	۲	۱۴/۰۶۱	۱/۱۰۲	۰/۳۳۷	۰/۲۳۷
	گروهی	۱۰۰۷/۸۲۹	۷۹	۱۲/۷۵۷			

چنانچه در جدول ۳ مشاهده می شود با اجرای تحلیل واریانس تک متغیره مؤلفه های خطای حذف و کارایی تمرکز در بین گروه های پژوهش تفاوت معناداری دارند. و به ترتیب ۸۵ و ۵۸ درصد از واریانس گروه ها را تبیین می کنند.

جدول ۴) نتایج مقایسه زوجی در سه گروه

متغیر وابسته	گروه	گروه	تفاوت میانگین	سطح معناداری
کارایی تمرکز	اختلال شخصیت ضداجتماعی	اختلال شخصیت وسواسی جبری	۱۴/۳۳۸	۰/۵۱۵
	اختلال شخصیت وسواسی جبری	بهنجار	-۱۱/۰۸۸	۰/۸۳۰
خطای حذف	اختلال شخصیت ضداجتماعی	بهنجار	-۲۵/۴۲۶	۰/۰۴۵
	اختلال شخصیت ضداجتماعی	اختلال شخصیت وسواسی جبری	-۲۱/۸۶۰	۰/۰۱۵
	اختلال شخصیت وسواسی جبری	بهنجار	۰/۴۳۹	۱/۰۰۰
	اختلال شخصیت وسواسی جبری	بهنجار	۲۲/۳۰۰	۰/۰۱۱

**بحث**  
پژوهش حاضر به منظور مقایسه توجه انتخابی در بین افراد بهنجار و افراد دارای نشانه های اختلال شخصیت ضداجتماعی و شخصیت وسواسی-جبری صورت گرفت. نتایج نشان داد بین گروه شخصیت وسواسی-جبری و بهنجار در کارایی تمرکز تفاوت معناداری وجود دارد، به گونه

همانطور که جدول ۴ نشان می دهد تفاوت کارایی تمرکز در دو گروه وسواسی - جبری و بهنجار معنادار است (p=۰/۰۴۵). همچنین در خطای حذف تفاوت گروه های اختلال شخصیت ضداجتماعی و اختلال شخصیت وسواسی-جبری (p=۰/۰۱۵) و دو گروه اختلال شخصیت وسواسی-جبری با بهنجار (p=۰/۰۱۱) معنادار است.



تالاموس، شکنج قدامی سینگولار و قشر حدقه ای پیشانی را نشان می‌دهد. این یافته‌ها پیشنهاد می‌کند قشر پیشانی و ساختار زیر قشری در فیزیولوژی اختلال وسواسی - جبری دخیل و همچنین مدار پیشانی - مخطط غیر طبیعی است (۲۶). فینبرگ و همکاران در مطالعه ای که بر روی افراد دارای اختلال شخصیت وسواسی - جبری و گروه کنترل انجام داد تفاوت قابل ملاحظه ای در انعطاف پذیری شناختی و کارکرد های شناختی مشاهده کردند (۲۴). گاواسیا-ویلامیمیسار و همکاران (۲۵) نشان دادند افراد با صفات شخصیتی وسواسی - جبری آسیب‌هایی در توانایی نادیده گرفتن محرک های پرت کننده حواس، بازداری پاسخ های غالب و جابجا کردن توجه از یک محرک - که قبلاً، تقویت شده - به محرک بعدی - که قبلاً نامربوط شناسایی شده - دارند، که با یافته های این پژوهش همسو است. در پژوهشی (۲۶) این موضوع که آیا ارتباطی بین اختلال شخصیت وسواسی - جبری و اختلال شخصیت مرزی با کارکرد اجرایی وجود دارد یا خیر، ۱۰۴ آزمودنی با استفاده از کارتهای ویسکانسین مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج نشان داد، بین ویژگیهای شخصیتی و عملکرد اجرایی ارتباطی وجود ندارد.

فام و همکاران (۲۹) در مطالعه ای توجه انتخابی و عملکرد اجرایی افراد جامعه ستیز را با گروه بهنجار مورد مقایسه قرار دادند. در این پژوهش زندانیان با آزمون های استروپ، برج لندن، و کارت های ویسکانسین ارزیابی شدند. نتایج از این فرضیه حمایت می‌کرد که توجه انتخابی و عملکرد اجرایی در افراد جامعه ستیز دچار اختلال می‌باشد. خصوصاً توانایی جامعه ستیزان برای نگهداری یک طرح و یا بازداری از اطلاعات نامربوط بسیار کمتر از گروه کنترل بود. آنتیک چی (۱۱) در تبیین تفاوت عملکرد مبتلایان به اختلال شخصیت ضداجتماعی با افراد بهنجار در عملکردهای اجرایی عنوان می‌کند که مبتلایان به اختلال شخصیت ضداجتماعی در

ای که افراد بهنجار عملکرد بهتری در مقایسه با گروه شخصیت وسواسی - جبری داشت. همچنین در خطای حذف بین گروه اختلال شخصیت ضداجتماعی و شخصیت وسواسی - جبری تفاوت معنی داری وجود داشت. به طوری که اختلال شخصیت ضداجتماعی حذف کمتری نسبت به گروه شخصیت وسواسی - جبری کسب کرد. خطای حذف در گروه شخصیت وسواسی - جبری با گروه بهنجار هم متفاوت بود به طوری که اختلال شخصیت وسواسی - جبری خطای حذف بیشتری نسبت به گروه بهنجار کسب کرد.

شاپیرو<sup>۱</sup> (۲۳) استدلال می‌کند افراد وسواسی - جبری توجه فعال و به شدت متمرکز به جزئیات کوچک داشته در نتیجه این افراد در درک و پردازش اطلاعات محیط اطراف به شیوه ای تفضیلی و محدود عمل می‌کنند. نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های، آنتون<sup>۲</sup> و همکاران (۱۳)، یوول<sup>۳</sup> و همکاران (۶)، اویسار<sup>۴</sup> (۴)، فینبرگ<sup>۵</sup> و همکاران (۲۴) و گاواسیا<sup>۶</sup>، ویلامیمیسار<sup>۷</sup> و همکاران (۲۵) همخوان و با یافته ریونبورگ<sup>۸</sup> (۲۶) و جفری<sup>۹</sup> و همکاران (۱۵) ناهمخوان است. در تبیین این یافته یوول و همکاران (۶) بیان می‌کنند تحقیقات مربوط به اختلال شخصیت وسواسی - جبری در توجه دیداری نشان می‌دهد این افراد به جنبه های کوچک و جزئی محرک بیش از حد توجه می‌کنند. مطالعات گذشته با استفاده از الگوهای کلی - جزئی، موفق به ارائه شواهد و تبیینی در مورد سبک شناختی افراد وسواسی - جبری نشده اند چرا که آنها تنها در زمینه تداخل اطلاعات، به بررسی جنبه کلی و تأثیرات کلی اولویت داده اند. با این حال، به نظر می‌رسد اثر جنبه جزئی اطلاعات، نشان دهنده توجه بیش از حد به جزئیات بوده و با تکلیف کلی تداخل کند. نقایص ابعاد مختلف کارکرد اجرایی چون بازداری، ساخت و سازماندهی راهبردها، کارکرد اجرایی، توجه، برنامه ریزی و حل مسأله مرتبط با بخش پیشانی قشر مغز بویژه شبکه های ارتباطی پیشانی به عقده های پایه مغز است (۲۷، ۲۸).

از طرفی مطالعات تصویر پردازی ساختاری افراد مبتلا به اختلال وسواسی - جبری نشان می‌دهد جسم مخطط آنها غیر طبیعی و عقده های قاعده ای و قشر پیشانی و جسم پینه ای و تالاموس بزرگ شده است و آمیگدال و قشر پیشانی حدقه ای و ماده سفید کاهش یافته است و تصویر پردازی کارکردی در این افراد بیش فعالی در هسته دمی،

- 1- Shapiro
- 2- Anton
- 3- Yovel
- 4- Avisar
- 5- Fineberg
- 6- Gavia
- 7- Villamimisar
- 8- Rivenburg
- 9- Jeffrey

- 8- Association D-AP. Diagnostic and statistical manual of mental disorders. Arlington: American Psychiatric Publishing. 2013.
- 9- Fertuck EA, Lenzenweger MF, Clarkin JF, Hoermann S, Stanley B. Executive neurocognition, memory systems, and borderline personality disorder. *Clinical Psychology Review*. 2006; 26(3): 346-75.
- 10- Trotman H, McMillan A, Walker E. Cognitive function and symptoms in adolescents with schizotypal personality disorder. *Schizophrenia bulletin*. 2006; 32(3): 489-97.
- 11- E A-c. The Comparison of Neuropsychological related executive function in people with antisocial personality disorder, obsessive-compulsive and normal semnan. 2015.
- 12- Nejati V NH, Zabihzadeh A, Rashidi M. A study of theory of mind and empathy in convicts of penal courts: Evidences from reading the mind test through eye image. *Journal of Social Cognition*. 2014; 3(2).
- 13- Anton ME, Baskin-Sommers AR, Vitale JE, Curtin JJ, Newman JP. Differential effects of psychopathy and antisocial personality disorder symptoms on cognitive and fear processing in female offenders. *Cognitive, Affective, & Behavioral Neuroscience*. 2012; 12(4): 761-76.
- 14- Krusemark EA, Kiehl KA, Newman JP. Endogenous attention modulates early selective attention in psychopathy: An ERP investigation. *Cognitive, Affective, & Behavioral Neuroscience*. 2016; 16(5): 779-88.
- 15- Jutai JW, Hare RD. Psychopathy and Selective Attention During Performance of a Complex Perceptual-Motor Task. *Psychophysiology*. 1983; 20(2): 146-51.
- 16- Shin NY, Kang D-H, Choi J-S, Jung MH, Jang JH, Kwon JS. Do organizational strategies mediate nonverbal memory impairment in drug-naïve patients with obsessive-compulsive disorder? *Neuropsychology*. 2010; 24(4): 527.
- 17- McKay D, Abramowitz JS, Calamari JE, Kyrios M, Radomsky A, Sookman D, et al. A critical evaluation of obsessive-compulsive disorder subtypes: symptoms versus mechanisms. *Clinical psychology review*. 2004; 24(3): 283-313.
- 18- Eisen JL, Coles ME, Shea MT, Pagano ME, Stout RL, Yen S, et al. Clarifying the convergence between obsessive compulsive personality disorder criteria and obsessive compulsive disorder. *Journal of personality disorders*. 2006; 20(3): 294-305.
- 19- Muller J, Roberts JE. Memory and attention in obsessive-compulsive disorder: a review. *Journal of anxiety disorders*. 2005; 19(1): 1-28.
- 20- Fathi-Ashtiani A, Dastani M. Psychological tests: Personality and mental health. Tehran: Besat. 2009; 46.
- 21- Bagheri F. d2 Test of attention and concentration. Tehran: Arjmand. 2012.

قشر پیش پیشانی پشتی - جانبی که مربوط به عملکرد اجرایی و تکالیف مرتبط با تغییر مجموعه (توجه) مرتبط می باشد مشکل دارند.

یافته های حاصل از جمعیت بالینی به طور کلی نوعی نقص در توجه انتخابی را بیان می کند. با این حال، شواهد در نمونه های غیر بالینی کمتر قوی است. لازم به ذکر است که نمونه های این پژوهش غیر بالینی بوده در حالی که در پژوهش های قبلی از نمونه های بالینی استفاده شده است. همچنین نمونه پژوهش شامل دانشجویان دختر بوده و نتایج قابل تعمیم به جوامع دیگر نیست. در پایان با توجه به تحقیقات قبلی که عنوان می کنند آسیب های وارده به نواحی پیشانی مخطوطی می تواند زمینه ساز بروز مشکلاتی در توجه انتخابی شده (۳۰) و همچنین شواهدی که بیان می دارند نقص در عملکرد عصب شناختی به خصوص قطعه پیشانی با اختلال شخصیت ضد اجتماعی رابطه دارد (۳۱) پیشنهاد می شود در تحقیقات آینده مبنای عصب شناختی فرایند توجه و پردازش محرک های اجتماعی در اختلال شخصیت ضد اجتماعی و اختلال شخصیت وسواسی-جبری مورد بررسی قرار گیرد.

#### منابع

- 1- Groome D. An introduction to cognitive psychology: Processes and disorders: Psychology Press. 2013.
- 2- Tagar MR, Federico CM, Halperin E. The positive effect of negative emotions in protracted conflict: The case of anger. *Journal of Experimental Social Psychology*. 2011; 47(1): 157-64.
- 3- Sternberg RJ. *Cognitive Psychology*. Thomson Wadsworth. Belmont, CA. 2006.
- 4- Avisar A. Which behavioral and personality characteristics are associated with difficulties in selective attention? *Journal of attention disorders*. 2011; 15(5): 357-67.
- 5- Fournier-Vicente S, Larigauderie P, Gaonac'h D. More dissociations and interactions within central executive functioning: A comprehensive latent-variable analysis. *Acta psychologica*. 2008; 129(1): 32-48.
- 6- Yovel I, Revelle W, Mineka S. Who sees trees before forest? The obsessive-compulsive style of visual attention. *Psychological science*. 2005; 16(2): 123-9.
- 7- Breeze JMB, Kirkham AJ, Mari-Beffa P. Evidence of reduced selective attention in schizotypal personality disorder. *Journal of clinical and experimental neuropsychology*. 2011; 33(7): 776-84.



- 22- Delavar A. Theoretical and experimentally basics research in humanism and social science. Tehran: Roshd. 2006.
- 23- Shapiro D. Neurotic Styles New York. Basic Books. Google Scholar. 1965.
- 24- Fineberg NA, Day GA, de Koenigswarter N, Reghunandan S, Kolli S, Jefferies-Sewell K, et al. The neuropsychology of obsessive-compulsive personality disorder: a new analysis. *CNS spectrums*. 2015; 20(5): 490-9.
- 25- García-Villamizar D, Dattilo J. Executive functioning in people with obsessive-compulsive personality traits: evidence of modest impairment. *Journal of personality disorders*. 2015; 29(3): 418-30.
- 26- Rivenburg S. An Exploration of the Relationship Between Personality Traits and Cognitive Functioning in Neuropsychological Outpatients in Community Based Treatment. 2011.
- 27- Szeremi A, Tarnok Z, Farkas L, Dotzi J, Gadoros J. Neurocognitive symptoms of childhood attention deficit hyperactivity disorder. *Psychiatria Hungarica: A Magyar Pszichiatriai Tarsasag tudomanyos folyoirata*. 2005; 20(4): 299-311.
- 28- Wu KK, Anderson V, Castiello U. Neuropsychological evaluation of deficits in executive functioning for ADHD children with or without learning disabilities. *Developmental neuropsychology*. 2002; 22(2): 501-31.
- 29- Pham TH, Vanderstukken O, Philippot P, Vanderlinden M. Selective attention and executive functions deficits among criminal psychopaths. *Aggressive Behavior*. 2003; 29(5): 393-405.
- 30- Haddad Sh, Khosravi M, Najafi M, Sabahi P. The Comparison of Attention Performance between Dependent and Non-Dependent Individuals to Methamphetamine. *Journal of Clinical Psychology*. 2014; 22 (2): 85-93.
- 31- Rafienia P, Zahmatbar S, Rahimian I, Asadi E, Kazemi-Haghighi N. The Comparison of Executive Function in Prisoners with Antisocial Personality Disorder and Normal Individuals. *Journal of Clinical Psychology*. 2013; 18(2): 45-54.